

Vilkår for Motorvognforsikring

Vilkår av 1. januar 2022

INNHold

	Side
1. Hvem som er forsikret – sikrede	2
2. Hvor forsikringen gjelder	2
3. Hva som er forsikret	2

Dekninger

(som gjelder når det fremgår av forsikringsbeviset)

4. Brann og tyveri	3
5. Delkasko	3
6. Kasko	4
7. Leiebil	4
8. Utvidet bilforsikring	5
9. Panthaver/leasing	6
10. Erstatningsoppgjør	6
11. Fører- og passasjerulykke	10
12. Bilansvar	11

Dekning

(som gjelder for alle privatkunder)

13. Rettshjelp	12
----------------------	----

Viktige betingelser

(som gjelder for alle deknings)

14. Forutsetninger, bruksbegrensninger og sikkerhetsforskrifter	13
15. Grov uaktsomhet.....	15
16. Identifikasjon	15
17. Frist for å melde krav	15

Vilkår for Motorvognforsikring

INNLEDNING – SLIK LESER DU VILKÅRENE

Vilkårene gjelder for bil, veteranbil, bobil, campingvogn, fritidstraktor, ATV, motorsykkel, veteranmotorsykkel, moped, snøscooter, tilhenger og uregistrert kjøretøy.

I tillegg til disse vilkår, gjelder Frenedes generelle vilkår.

Alle vilkårsbestemmelser må leses i sammenheng. Vilkårene må leses i lys av forsikringsbevisets beskrivelse av kjøretøyet som er forsikret og hvilke dekninger din forsikring omfatter. Det er viktig at du sjekker at opplysningene om kjøretøyet i forsikringsbeviset stemmer og at forsikringsbeviset inneholder de dekninger du har behov for.

Punkt 1, 2 og 3 i vilkårene fastsetter hvem som er forsikret, hvor forsikringen gjelder og hvilken motorvogn som er forsikret. Punkt 4-9 og 11 og 12 fastsetter hva slags skader og tap forsikringen kan omfatte og hvilke skader og tap som er unntatt fra forsikringen. Hvilke av disse dekninger du har, fremgår av ditt forsikringsbevis. Punkt 13 gjelder rettshjelp som er inkludert i alle motorvognforsikringer til privatkunder. Punkt 10 har generelle regler om hvordan erstatningen skal beregnes og viktige regler om skadeoppgjøret. I punkt 14 har vi beskrevet hva du eller en annen som er ansvarlig for motorvognen, skal gjøre for å unngå skade eller tap og hva motorvognen kan/skal brukes til. Punkt 15 fastsetter at Frenedes ansvar kan settes ned eller falle bort dersom forsikringstilfellet skyldes grov uaktsomhet. Punkt 16 har regler om at handlinger eller unnlatelser fra visse personer, får samme virkning som om handlingene eller unnlatelsene var foretatt av deg selv. Fristen for å melde krav under forsikringen finner du i punkt 17. Du har rett til erstatning under forsikringen når alle betingelser i vilkår og forsikringsbevis er oppfylt.

Dersom denne forsikringen er tegnet av en bedrift, gjelder disse vilkårene tilsvarende for bedriften som for en privatperson, likevel slik at rettshjelpsdekningen i punkt 13 ikke gjelder for bedriften.

1. HVEM SOM ER FORSIKRET - SIKREDE

§ 7-1 i Forsikringsavtaleloven gjelder ikke. I stedet gjelder følgende:

Forsikringen gjelder for forsikringstaker. I tillegg er følgende medforsikret:

- Registrert eier.
- Andre med tinglyst eiendomsrett i motorvognen.

Forsikringsavtalen kan endres eller sies opp uten varsel til noen som er medforsikret.

Når panthaverdekning er tegnet, gjelder den til fordel for panthaver. Når ansvarsdekning er tegnet, gjelder den også for enhver rettmessig bruker av motorvognen. Når fører og passasjerulykke er tegnet, gjelder den for enhver person som rettmessig befinner seg i motorvognen, eller utenfor denne når motorvognen er den direkte årsak til skaden.

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen gjelder i Europa. Rettshjepsforsikringen gjelder i Norden.

Ved kjøring utenfor Norge, vil du ofte ha behov for «grønt kort». Se mer om «grønt kort» på Frende.no.

3. HVA SOM ER FORSIKRET

Forsikringen omfatter:

- Den motorvognen med den modellbetegnelse som er angitt i forsikringsbeviset slik den ble levert fra fabrikk/importør.
- Ett ekstra sett dekk og felger med samme type felg som motorvognen seriemessig ble levert med (gjelder ikke ved forsikring av tilhenger, campingvogn og snøscooter).
- Batteri og ladekabel ved forsikring av elektriske biler og hybridbiler.
- Forsikring av motorsykkel, moped, eller snøscooter omfatter også kjøreddress, hansker, støvler og hjelm.
- Innenfor forsikringssummen omfatter forsikring av fritidstraktor også eventuelt tilleggsutstyr.
- Skade på lakk utover original lakk fra fabrikk med inntil kr 20.000.
- Fast montert tilbehør og merverdi av dekk og felger utover det som fulgte motorvognen fra fabrikk med inntil kr 20.000, hvis ikke annen forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset (gjelder ikke fritidstraktor).
- Barnesete, FG-godkjent bilalarm, varseltrekant, og annet sikkerhetsutstyr.

Vilkår for Motorvognforsikring

- Personlig løsøre med inntil kr 10.000 (gjelder ikke ved forsikring av motorsykkel, moped, ATV, snøscooter og tilhenger). Ved forsikring av campingvogn og bobil omfattes personlig løsøre med inntil kr 10.000 pr. enkeltgjenstand og samlet inntil kr 20.000, hvis ikke annen forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset.
- Lyd/bilde-plater og programvare med inntil kr 1.500.
- Forsikring av bobil/campingvogn omfatter også fortelt av tre, glassfiber eller tøy.
- Innenfor forsikringssummen omfatter forsikring av campingvogn også platting og terrasse som er knyttet til campingvognen.

Forsikringen omfatter ikke:

- Kontanter og verdipapirer.

DEKNINGER SOM GJELDER NÅR DET FREMGÅR AV FORSIKRINGSBEVISET

Det fremgår av det enkelte forsikringsbevis hvilke dekninger som er avtalt og som gjelder for din forsikring.

4. BRANN OG TYVERI

4.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen:

- Skade ved brann, lynnedslag og eksplosjon.
- Skade ved tyveri og forsøk på tyveri av motorvognen, jf. straffeloven § 321. Det anses ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes husstand eller er i hans tjeneste, jf. straffeloven § 342.
- Tyveri av løsøre fra campingvogn eller fortelt av tre/glassfiber når det er koblet til bobil eller campingvogn med inntil kr 20.000.

4.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

- Kortslutning som ikke fører til åpen ild.
- Skade på batteri alene.
- Tyveri av personlig løsøre fra motorvognen.
- Skade ved underslag av motorvognen, jf. straffeloven § 324.
- Skade som fabrikant, leverandør eller reparatør er ansvarlig for i henhold til garanti eller annet rettsgrunnlag. Fører kravet ikke frem, erstattes skaden så langt det følger av vilkårene. Frende overtar i så fall sikredes krav mot fabrikant, leverandør eller reparatør.

5. DELKASKO

5.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen:

- Brann og tyveri jf. punkt 4.
- Redning jf. punkt 5.2. nedenfor.
- Bruddskade på motorvognens glassruter (også glasstak) ved tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning.

5.2 REDNING

5.2.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter de redningstiltak som er angitt i punkt 5.2.2 til 5.2.6 nedenfor:

- Ved erstatningsmessig skade.
- Ved driftstopp eller startvansker.
- Ved utelåsing eller brukket/mistet nøkkel.
- Når motorvognen har gått tom for drivstoff eller strøm.
- Når fører eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn ikke kan fortsette reisen, eller må søke hjelp hos nærmeste lege eller sykehus.

Vilkår for Motorvognforsikring

5.2.2 BERGING OG TAUING

Dersom reisen med motorvognen ikke kan fortsette, erstattes nødvendige utgifter til berging og tauing av motorvogn, tilhenger og campingvogn til nærmeste verksted, eller reparasjon på stedet dersom det er rimeligere.

5.2.3 HJEMTRANSPORT ELLER VIDERETRANSPORT AV FØRER OG PASSASJERER

Frende dekker rimelige og nødvendige merutgifter til hjemtransport av fører og passasjerer:

- Når fører eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn ikke kan fortsette reisen.
- Når motorvognen er etterlatt som følge av skade eller andre forhold nevnt i punkt 5.2.1, og den ikke har kunnet settes i trafiksikker stand samme dag. Merutgifter er utgifter ut over de normale kostnader som hadde påløpt ved å kjøre motorvognen hjem.

5.2.4 HJEMTRANSPORT AV MOTORVOGN

Frende dekker rimelige og nødvendige merutgifter til:

- Hjemtransport av motorvogn som kommer til rette etter tyveri. Erstatningen er begrenset til motorvognens verdi på tidspunktet for hjemtransport.
- Reise for en person for å hente motorvogn inklusiv eventuell tilhenger eller campingvogn som er reparert etter skade eller andre forhold som angitt i punkt 5.2.1.

Utgiftene skal godkjennes av Frende på forhånd.

Dersom fører eller passasjer må fraktes til nærmeste sykehus eller lege, erstattes også slike utgifter.

5.2.5 HOTELLOPPHOLD ISTEDEFOR HJEMREISE

Forsikringen dekker merutgifter til hotellopphold for fører og passasjerer istedenfor hjemtransport, når motorvognen innen rimelig tid repareres på stedet, og dette er avtalt med Frende.

5.2.6 TRANSPORT AV RESERVEDELER UTENFOR NORDEN

Ved feriereiser utenfor Norden dekkes transport av reservedeler som ikke kan fremskaffes på stedet og som er nødvendig for å sette motorvognen i trafiksikker stand.

5.2.7. FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen dekker ikke utgifter:

- Til reparasjon på verksted.
- Til deler.
- Til videreformidling av gods ved ervervsmessig transport.
- For haiker.
- Som kan kreves erstattet gjennom garantiordning eller lignende.

6. KASKO

6.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen:

- Skade oppstått ved tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning, for eksempel ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk og feilfylling av drivstoff.
- Forsikring av campingvogn omfatter i tillegg fukt- og råteskade på campingvognen inntruffet i forsikringstiden dersom det kan dokumenteres at tilfredsstillende fuktkontroll er foretatt senest 1 år før slik skade, og at nødvendige tiltak ved anmerkninger eller påvist fukt er gjennomført for å hindre ytterligere fukt- og råteskader. Fukt- og råteskade som skyldes rørbrudd eller lekkasje fra rør eller ledninger, omfattes likevel ikke.
- Tyveri av personlig løsøre med inntil kr 10.000 (gjelder ikke motorsykkel, moped, snøscooter og tilhenger). For bobil erstattes tyveri av personlig løsøre med inntil kr 10.000 pr. enkeltgjenstand og samlet inntil kr 20.000, hvis ikke annen forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset.
- tapt eller mistet nøkkel.

Vilkår for Motorvognforsikring

6.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

- Maskinskade inkl. skade på motor, gir, drivverk og motorvognens elektroniske styreenheter, med mindre den er oppstått i direkte forbindelse med en annen erstatningsmessig vognskade.
- Frost-, fukt-, vann- eller råteskader, samt sprekker, utettheter og lekkasjer med mindre skaden er en direkte følge av en annen erstatningsmessig skade.
- Underslag av motorvognen, jf. straffeloven § 324.
- Skade som fabrikant, leverandør eller reparatør kan holdes ansvarlig for i henhold til garanti eller annet rettsgrunnlag. Fører kravet ikke frem, erstattes skaden så langt det følger av vilkårene. Frende overtar i så fall sikredes krav mot fabrikant, leverandør eller reparatør.

7. LEIEBIL

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, gir forsikringen rett til leiebil klasse C i normal reparasjonstid såfremt det er inntruffet en dekningsmessig brann, tyveri, maskin eller kaskoskade. Benyttes ikke leiebil, erstattes et kontantbeløp på kr 250 pr. dag i reparasjonstiden, men maksimalt i 31 dager. Ved kondemnering (innløsning) eller tyveri, dekkes leiebil i inntil 31 dager.

7.1 FERIEAVBRUDD

Dersom skaden inntreffer på ferietur med bobil og skaden medfører at bilen ikke lenger kan brukes, kan sikrede isteden for leiebil etter første ledd, velge å få refundert overnattings- og transportutgifter med inntil kr 1500 pr. dag for resten av ferien begrenset til 15 dager.

8. UTVIDET BILFORSIKRING

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt omfatter forsikringen maskinskade i henhold til punkt 8.1, nybilerstatning i henhold til punkt 8.2 og tap av nøkkel i henhold til punkt 8.4. Ved forsikring av bobil omfattes også dekningen i punkt 8.5. På leasingbil omfatter utvidet bilforsikring bare punkt 8.3 og 8.4.

8.1 MASKINSKADE

8.1.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter plutselig og uforutsatt mekanisk eller elektronisk skade i motor, elektroniske styreenheter, girkasse eller kraftoverføring som hindrer fortsatt fremdrift av bilen. For el- og hybridbil er batteripakke også omfattet. Maskinskade gjelder til og med forsikringsperioden kjøretøyet er 10 år, regnet fra førstegangs registrering som fabrikkny.

8.1.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

- Maskinskade som skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen tæring.
- Skade som er dekket under bilens ordinære kaskoforsikring.
- Bil som er leaset.
- Skade som fabrikant, leverandør eller reparatør kan holdes ansvarlig for i henhold til garanti eller annet rettsgrunnlag. Fører kravet ikke frem, erstattes skaden så langt det følger av vilkårene. Frende overtar i så fall sikredes krav mot fabrikant, leverandør eller reparatør.

8.2 NYBILERSTATNING (60 % -REGEL)

8.2.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter ny bil av samme seriemessige utførelse, merke, modell og årgang og med fastmontert originalutstyr som ble levert med bilen dersom:

- Reparasjonskostnaden overstiger 60 % av bilens kjøpesum som ny inkludert fastmontert utstyr og
- Skaden inntreffer innen 3 år etter førstegangs registrering som fabrikkny.

Vilkår for Motorvognforsikring

8.2.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke bil som:

- Har kjørt over 60 000 km.
- Ikke kommer til rette etter tyveri.
- Er leaset.

8.3 STARTLEIE VED LEASINGBIL

Ved totalskade og tyveri av leasingbil, erstattes resterende startleie såfremt det fremgår av forsikringsbeviset at leasingdekning er avtalt. Erstatningen beregnes forholdsmessig (i prosent) på grunnlag av innbetalt beløp og resterende leasingperiode. Maksimal erstatning er kr 150.000.

8.4 TAP AV NØKKE

8.4.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter tap av, mistet eller ødelagt nøkkel med inntil kr 8.000.

8.5 FUKT OG RÅTESKADE I BOBIL

Forsikring av bobil omfatter i tillegg fukt- og råteskade inntruffet i forsikringstiden dersom det kan dokumenteres at tilfredsstillende fuktkontroll er foretatt senest 1 år før slik skade, og at nødvendige tiltak ved anmerkninger eller påvist fukt, er gjennomført for å hindre ytterligere fukt- og råteskader. Fukt- og råteskade som skyldes rørbuud eller lekkasje fra bobilens rør- eller ledningsanlegg er ikke dekket.

9. PANTHAVER/LEASING

9.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, er kaskodekningen i punkt 6 utvidet til også å gjelde til fordel for:

- Panthaver som har mottatt skriftlig panthaverbekreftelse fra Frende eller
- Utleier i samsvar med leasingkontrakt.

Frendes ansvar overfor panthaver er begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- Nedgang i tingens omsetningsverdi som følge av skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr tingen i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet.

Når skade er inntruffet skal Frende ikke utbetale kontanterstatning uten panthavers/utleiers samtykke. Dersom skaden er utbedret, eller det er stilt betryggende sikkerhet for at erstatningen vil bli brukt til utbedring av skaden, kan erstatningen likevel utbetales.

Dersom forsikringen for motorvognen blir endret, oppsagt eller faller bort, skal Frende i samsvar med FAL § 7-4 gi panthaver/utleier særskilt melding om dette.

Dersom Frende helt eller delvis har avslått å erstatte skade på motorvognen under henvisning til FAL §§ 8-1 eller 4-6 til 4-11, erstatte Frende likevel det tap panthaver/utleier lider som følge av forsikringstakers/leietakers manglende evne til selv å erstatte skaden. Det samme gjelder når Frende har avslått under henvisning til vilkårenes regler om hvor forsikringen gjelder.

9.2 BETINGELSER FOR RETT TIL ERSTATNING

Erstatning kan bare kreves dersom:

1. Panthaver/utleier kan dokumentere at forsikringstaker/leietaker ikke har evne til å erstatte skaden eller det tapet som er oppstått.
2. Bestemmelsene i lov om kredittkjøp av 21. juni 1985 med forskrifter er overholdt dersom panteretten er stiftet som salgspant som omfattes av loven.

Vilkår for Motorvognforsikring

3. Panthaver/utleier ikke hadde kjennskap til eller burde ha kjennskap til forsømmelsen eller bruddet på forsikringsvilkårene som førte til Frendes avslag overfor forsikringstaker/leietaker.
4. Skaden på motorvognen ikke er erstattet av andre.
5. Frende har fått riktige og fullstendige opplysninger ved tegning og fornyelse av forsikringen. Brudd på opplysningsplikt som Frende kan påberope seg overfor forsikringstaker/leietaker etter FAL § 4-2, kan også gjøres gjeldende overfor den som krever erstatning etter denne tilleggsdekningen.

9.3 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

1. Panthavers/utleiers rentetap, omkostninger og misligholdte avdrag.
2. Omkostninger med å dokumentere at forsikringstaker ikke har evne til å erstatte skaden.

9.4 TILBAKEBETALINGSPLIKT

Forsikringstaker/leietaker plikter å betale tilbake all erstatning som Frende har utbetalt under denne dekningen.

9.5 OPPSIGELSE

Frende kan si opp panthaverdekningen med 1 måneds varsel jf. FAL § 7-4.

10. ERSTATNINGSOPPGJØR

Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder ikke. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor. Tap som ikke omfattes av disse bestemmelser, kan ikke kreves erstattes.

10.1 SKADEMELDING

Ved skade skal sikrede snarest melde fra til Frende. Personskader, skader på dyr, brannskader, tyveriskader og hærverk skal i tillegg meldes til politiet.

10.2 HVORDAN ERSTATNING BLIR BEREGNET

Erstatningen tar utgangspunkt i hva det vil koste å:

- Reparere eller utbedre skade, eller
- Gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, ting etter pris på skadedagen. Dersom Frende velger å gjenanskaffe en ting, tilfaller tingen Frende. Det samme gjelder dersom Frende erstatter en totalskadet motorvogn.

Skaden kan gjøres opp som kontantoppgjør dersom Frende aksepterer det. Kontanterstatning settes da til det beløp Frende måtte ha betalt for reparasjon/gjenanskaffelse, men med fratrukk for merverdiavgift og 50 % arbeidspenger. Merverdiavgift og arbeidspenger refunderes dersom sikrede dokumenterer at dette er betalt.

For 1.risikoforsikrede ting er maksimal erstatning begrenset til 1.risikosummen.

10.2.1 REPARASJON, DELSKADE OG GJENOPPBYGGING

Kan motorvognen repareres til vesentlig samme stand som før, erstattes reparasjonsomkostningene. Dersom reparasjon av de enkelte deler ikke er teknisk eller økonomisk forsvarlig, skiftes disse ut med likeverdige deler.

Frende kan avgjøre ved hvilket verksted reparasjonen skal foretas.

Verdiforringelse som følge av reparasjon erstattes ikke. Innebærer reparasjonen en forbedring, gjøres det fradrag tilsvarende verdien av forbedringen.

10.2.2 TAP OG TOTALSKADE

Er det ikke teknisk eller økonomisk forsvarlig å reparere motorvognen, eller denne har gått tapt, erstattes markedsverdien dvs. hva det ville koste å anskaffe en motorvogn i samme stand og av tilsvarende fabrikat, type og årgang. Den skadede motorvognen tilfaller Frende.

Vilkår for Motorvognforsikring

Motorvognen anses tidligst som tapt dersom den ikke har kommet til rette innen 30 dager.

10.2.3 SNØSCOOTER

Er snøscooteren gått tapt som følge av tyveri, utbetales 60 % av markedsverdien. Den resterende del av erstatningen utbetales dersom tilsvarende eller i det vesentlig tilsvarende snøscooter gjenanskaffes innen 60 dager etter tyveriet. Ved annen skade enn tyveri, kan ikke skaden gjøres opp som kontantoppgjør.

10.2.4 SKADE PÅ NY BIL - 60 % (GJELDER IKKE FRITIDSTRAKTOR, ATV, MOPED, MOTORSYKKE, SNØSCOOTER ELLER MOTORVOGN SOM ER LEASET)

For bil som har kjørt under 15.000 km, og er under ett år gammel, regnet fra nyregistreringsdato, gjelder følgende bestemmelser:

Dersom bilen har gått tapt eller utgiftene til reparasjon overstiger 60 % av listepriis for tilsvarende bil med tilsvarende fastmontert originalutstyr på skadedagen, erstatter Frende:

- Enten ny bil av samme eller tilsvarende merke, modell og årgang som den skadede, med tilsvarende fastmontert originalutstyr, eller
- Kontant det beløpet Frende må betale for tilsvarende bil.

10.2.5 UTVIDET DEKNING, NYBILERSTATNING

For skade som omfattes av utvidet bilforsikring i punkt 8.2, erstatter Frende:

- Enten ny bil av samme eller tilsvarende merke, modell og årgang som den skadede, med tilsvarende fastmontert originalutstyr, eller
- Kontant det beløpet Frende må betale for tilsvarende bil.

10.2.6 MASKINSKADE

For maskinskade som omfattes av utvidet bilforsikring i punkt 8.1, gjelder følgende:

- Reparasjonen må ikke påbegynnes før Frende er varslet om skaden.
- Er de utskiftede delene vesentlig mer slitt eller forringet enn hva som regnes som normalt, kan Frende gjøre skjønnsmessig fradrag for dette.
- Frende har rett til å overta utskiftede deler og kan avslå erstatning hvis utskiftede deler ikke kan forevises.

10.2.7 SKADE PÅ FASTMONTERT UTSTYR

Radio-, musikk- og bildeanlegg samt GPS og mobiltelefon erstattes tilsvarende utstyrets nyverdi. Etter to år fra utstyret ble kjøpt som nytt, reduseres erstatningen med 10 % av nyverdien for hvert påbegynte år, maksimalt 50 %. Aldersfradrag gjøres ikke ved originalt fabrikkmontert radio-, musikk- og bildeanlegg samt GPS.

10.3 SKADE PÅ LØSØRE

Ved skade på løsøre settes erstatningen til nypris for tilsvarende ting med fradrag for verdiforringelse som tar utgangspunkt i sannsynlig brukstid. Verdiforringelse ved elde og bruk, nedsatt anvendelighet eller andre relevante omstendigheter tas også med i vurdering av tingens verdi. Fradraget gjøres bare når verdiforringelsen utgjør 1/3 eller mer av gjenanskaffelsesprisen.

For disse gjenstander gjelder følgende fradragsregler:

- Sykkel: 10 % fradrag for hvert år gjenstanden er eldre enn 3 år maks 80 %.
- Datautstyr: 20 % fradrag for hvert år gjenstanden er eldre enn 1 år maks 80 %.
- Gjenstand anskaffet brukt ved arv, gave eller kjøp, erstattes med gjenanskaffelsesprisen for tilsvarende eller i det alt vesentlig tilsvarende, brukt gjenstand.
- Innbo og løsøre som er defekt eller ikke lenger i bruk: Erstatningen settes til markedspris.

10.4 EGENANDEL

Fra erstatningsoppkjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset, med mindre annen egenandel følger av punkt 10.4.1-10.4.3. Det beregnes en egenandel pr. skadetilfelle.

Vilkår for Motorvognforsikring

10.4.1 SÆRLIGE EGENANDELER

Følgende særlige egenandeler gjelder:

- Redning kr 500.
- Glasskade kr 2500. Ved reparasjon av glassrute inntil kr 600 trekkes ikke egenandel. (Egenandelene i dette punkt gjelder også for glasstak).
- Ved brann- eller tyveriskader er egenandelen kr 4.000 med mindre lavere egenandel fremgår av forsikringsbeviset.
- Ved innbrudd i eller tyveri av motorvognen, faller egenandelen bort hvis FG-godkjent tyverialarm er montert og i funksjon.
- Ved skade som skyldes påkjørsel av dyr som går løs på veg, og påkjørselen omgående er meldt fra til politi eller viltneemnda på stedet, reduseres den avtalte egenandel med kr 4.000.
- Dersom det er lagt til grunn ved beregning av prisen at alle førere er minst 24 år (motersykel 30 år), påløper en tilleggsegenandel på kr 8.000 ved kaskoskade dersom fører var under 24 år (motersykel 30 år).
- Ved skade på eller tap av nøkkel i henhold til utvidet bilforsikring i punkt 8.4, trekkes ikke egenandel.

10.4.2 FORHØYET EGENANDEL VED UMLEIE AV BOBIL OG CAMPINGVOGN

Dersom bobil eller campingvogn var utleid på skadetidspunktet, forhøyes den avtalte egenandelen med kr. 6.000 ved brann-, tyveri- eller kaskoskade.

10.4.3 EGENANDEL MASKINSKADE:

Bil som på skadedagen har kjørt:	Egenandel:	
Inntil 100 000 km		kr 6.000
Inntil 150 000 km	20 % av skaden, minimum	kr 8.000
Inntil 200.000 km	40 % av skaden, minimum	kr 10.000
Over 200 000 km	60 % av skaden, minimum	kr 12.000

10.5 OVERSKRIDELSE AV ÅRLIG KJØRELENGDE

Dersom årlig avtalt kjørelengde er overskredet, reduseres erstatningen forholdsmessig, dvs. lik differansen i prosent mellom den prisen som er betalt og den prisen som skulle vært betalt. Dette gjelder uavhengig av om overskridelsen har funnet sted i inneværende forsikringsår eller tidligere. Dette gjelder ikke ved brann-, tyveri-, glass- og redningskader.

10.6 FØRER UNDER 24 ÅR

Dersom det er lagt til grunn ved beregning av prisen at alle førere er minst 24 år (motersykel 30 år), påløper en særskilt tilleggsegenandel på kr 8.000 ved kaskoskade dersom fører var yngre, jf. punkt 10.4.1 ovenfor. Ved utbetaling under ansvarsdekningen, vil Frende gjøre forholdsmessig regress mot forsikringstaker med minimum kr 8.000.

10.7 UTBETALING AV ERSTATNINGEN

Blir skaden reparert på verksted, utbetales erstatningen direkte til verkstedet. Har sikrede selv betalt for reparasjonen, refunderes beløpet med fratrukk av egenandel.

Kontantoppgjør og erstatning for ting utbetales til den som etter vilkårenes punkt 1 har krav på erstatning. Dersom det er registrert pant i motorvognen, eller forsikringen gjelder leasingbil, kan ikke kontanterstatning utbetales uten pantlover/leasingselskapets samtykke, jf. punkt 9.1.

10.8 TING SOM KOMMER TIL RETTE

Kommer en gjenstand til rette etter at Frende har betalt erstatning, tilfaller gjenstanden Frende.

10.9 BONUS

Bonus beregnes av prisen for ansvar og kasko.

10.9.1 OPPARBEIDING AV BONUS

Det gis 10 % bonus etter hvert skadefrie år opp til 70 % bonus. Etter 3 skadefrie år med 70 % bonus, gis 75 % bonus.

Vilkår for Motorvognforsikring

10.9.2 BONUSTAP

Ved skade som fører til utbetaling for Frende, reduseres bonus.

Var bonus før skaden 75 % fra og med 4. opptjeningsår, reduseres ikke bonus, men forsikringen fornyes med 75 % bonus, 1. opptjeningsår.

Var bonus før skaden 75 %, 1. til og med 3. opptjeningsår, reduseres bonus med 5 prosentenheter, til 70 % bonus 1. år.

Var bonus før skaden 70 % eller lavere reduseres bonus med 10 prosentenheter.

10.9.3 SKADER SOM IKKE MEDFØRER BONUSTAP

Følgende skader medfører ikke bonustap:

- Tyveri-, brann eller glassruteskade,
- Redning, jf. punkt 5.2,
- Parkeringskade, dvs. skade som et ukjent kjøretøy påfører motorvognen når motorvognen står parkert. Skaden må kunne knyttes til en bestemt parkering i et avgrenset tidsrom.
- Maskinskade, jf. punkt 8.1,
- Tap av nøkkel, jf. punkt 8.4,
- Skade som skyldes påkjørsel av dyr som går løs på veg, når påkjørselen omgående er meldt til politi eller viltneemnda på stedet.

Bonustap beregnes heller ikke for skader som direkte skyldes naturulykker i henhold til Lov om Naturskader, som skred, storm, flom og stormflo, jordskjelv og vulkanutbrudd.

10.9.4 GJENNOMFØRING AV BONUSTAP

Bonustap beregnes både for ansvars- og kaskodekningen, selv om Frende utbetaler erstatning bare under en av deknningene.

Bonus reduseres fra første hovedforfall etter at skaden skjedde. Dersom bonus flyttes over til annen bil før hovedforfall, f.eks ved kondemnasjon (innløsning), bilbytte eller utvidelse av forsikringen til å omfatte flere motorvogner, reduseres bonus fra det tidspunkt den overføres.

11. FØRER- OG PASSASJERULYKKE

11.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen ulykkesskade som rammer en som er forsikret etter punkt 1.

Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket ved en plutselig ytre fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.

11.2 ULYKKE SOM FØRER TIL DØD

Dersom ulykkesskaden innen ett år medfører forsikredes død, utbetales dødsfallserstatning med kr 100.000.

Dersom det er betalt invaliditetserstatning for samme skade, går denne til fradrag i dødsfallserstatningen.

Dødsfallerstatningen tilfaller forsikredes ektefelle eller samboer. Dersom forsikrede ikke etterlater seg ektefelle eller samboer, tilfaller erstatningen forsikredes barn. Dersom forsikrede ikke etterlater seg ektefelle, samboer eller barn, utbetales ingen erstatning.

Som samboer i disse vilkår regnes:

- Person som avdøde har levet sammen med i ekteskapslignende forhold hvis det i folkeregisteret framgår at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller
- Person som hadde felles barn og felles bolig med avdøde.

En person regnes likevel ikke som samboer dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at

Vilkår for Motorvognforsikring

lovlig ekteskap kunne inngås. En person regnes ikke som samboer lengre enn til det tidspunkt det foreligger samlivsbrudd, eller til det tidspunkt ovennevnte samboerdefinisjon ikke lengre er oppfylt.

11.3 ULYKKE SOM FØRER TIL INVALIDITET

Dersom ulykkesskaden har medført varig medisinsk invaliditet innen 3 år etter skadedagen, har forsikrede rett til invaliditetserstatning.

Ved 100 % invaliditet utbetales kr 200.000. For delvis invaliditet utbetales en forholdsmessig del av forsikringssummen.

Dør forsikrede av ulykkesskaden innen 1 år etter skadedagen, betales ikke invaliditetserstatning, men dødsfallserstatning.

Dør forsikrede uansett årsak mer enn 1 år etter at ulykkesskaden inntraff, utbetales invaliditetserstatning dersom det må antas at ulykkesskaden ville ha medført varig medisinsk invaliditet.

Erstatningen beregnes ut fra den invaliditet som antas å ville blitt den endelige dersom forsikrede hadde vært i live.

11.4. SKADER SOM IKKE OMFATTES

11.4.1 UNNTAK FOR VISSE SYKDOMMER M.V.

Forsikringen omfatter ikke:

1. Ulykkesskade som skyldes:
 - Sykdom, slag, infarkt, illebefinnende, bevisstløshet eller annen form for sykkelig tilstand.
 - Inntak av sovemidler, smertestillende eller narkotiske midler.
2. Død eller invaliditet som skyldes:
 - Hjerte-/karsykdommer,
 - Kreft,
 - Artritt (betennelse i ledd),selv om en ulykkesskade er årsak til sykdommen(e).
3. Selvmord eller forsøk på selvmord, med mindre kravstiller kan sannsynliggjøre at selvmordet eller forsøket på selvmord skyldes en akutt sinnforvirring forårsaket av en ytre årsak.
4. Sjokk eller andre psykiske skader. Likevel dekkes slik skade dersom diagnosekriteriene i det internasjonale klassifikasjonssystemet ICD-10, punkt F43.1 (PTSD) er oppfylt, og sjokkskaden er en følge av en fysisk skade som medfører livsvarig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet.

11.4.2 UNNTAK FOR VISSE AKTIVITETER

Forsikringen omfatter ikke ulykke forårsaket under utøvelse av følgende aktiviteter:

- All utøvelse av motorsport med bil, motorsykel eller snøscooter.

11.4.3 UNNTAK FOR SLAGSMÅL OG FORBRYTELSE

Forsikringen omfatter ikke ulykkesskade ved deltakelse i en forbrytelse, motstand mot pågrep eller utøvelse av annen "ulovlig interesse". Det samme gjelder ulykkesskade som pådras under slagsmål. Unntaket for slagsmål gjelder ikke barn under 16 år.

11.5. ERSTATNINGSOPPGJØR

11.5.1 SKADEMELDING

Den som mener å ha et krav mot Frende etter et ulykkestilfelle, skal snarest melde fra til Frende.

11.5.2 BEREGNING AV INVALIDITETSERSTATNING

Invaliditetserstatning beregnes på grunnlag av den livsvarige medisinske invaliditet som ulykken har forårsaket.

Erstatning kan tidligst kreves 1 år etter skadedagen. Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes i inntil 3 år etter skadedagen. Oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli den livsvarige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 3-årsdagen.

Vilkår for Motorvognforsikring

Invaliditetsgraden fastsettes iht. forskrift av 21. April 1997 med veiledning, og av lege valgt av Frende.

Dersom en kroppsdel eller et organ tidligere var delvis brukbart, gjøres det fradrag når invaliditetsgraden bestemmes.

Tap av eller skade på kroppsdel eller organ som var fullstendig ubrukbart før ulykken inntraff, gir ikke rett til invaliditetserstatning.

Når det kan antas at sykelig tilstand, disposisjon eller mèn sammen med ulykkeskaden har medvirket til forsikredes invaliditet, reduseres erstatningen i forhold til den betydning den sykelige tilstanden, disposisjonen eller det tidligere mèn har hatt for invaliditeten.

Samlet erstatning for en og samme ulykkeskade kan høyst bli 100 % av forsikringssummen.

11.5.3 EGENANDEL

Det trekkes ingen egenandel på Frende fører og passasjerulykkesforsikring.

12. BILANSVAR

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen sikredes rettslige erstatningsansvar etter Bilansvarsloven.

Dersom ansvaret ved bruk av motorvognen ikke reguleres av Bilansvarsloven, men ansvar kan ilegges etter alminnelige ulovfestede erstatningsregler, omfatter forsikringen slikt erstatningsansvar med inntil kr 10 millioner pr skadetilfelle og samlet per år. Ansvar etter alminnelige ulovfestede erstatningsregler omfatter ikke ansvar etter Lov om vegfraktavtaler eller andre lovbestemmelser.

DEKNING, SOM GJELDER FOR ALLE PRIVATKUNDER

13. RETTSHJELP

13.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Utgifter til rettshjelp når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede motorvogn.

Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Rettshjelputgifter dekkes likevel ikke dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden.

Tvist anses oppstått når et fremsatt krav er muntlig eller skriftlig helt eller delvis bestridt, eller dersom motparten ikke har tatt stilling til kravet innen rimelig tid.

En tvist er ikke å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.

Dersom den forsikrede motorvogn er solgt og forsikringen i Frende opphørt i forbindelse med salget, dekkes rettshjelpsutgifter ved tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.

Ved kjøp av ny motorvogn som sikrede ennå ikke har tegnet egen forsikring på, dekkes også tvist med selger dersom nåværende motorvogn var forsikret i Frende på kjøpstidspunktet.

Forsikringen omfatter tvist som kan føres for de alminnelige domstoler. Ved tvist som etter lov eller avtale skal avgjøres ved voldgift, dekkes rettshjelp i den utstrekning dette ville vært dekket for de alminnelige domstoler.

Dersom saken føres for særdomstol, jf. Domstolsloven § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettshjelputgifter.

13.2 FØLGENDE UTGIFTER OMFATTES

Ved en rettsbehandling omfatter forsikringen rimelige og nødvendige rettshjelpsutgifter til advokat, registrert rettshjelp-

Vilkår for Motorvognforsikring

er jf Domstollovens § 218, retten, advokatmekler godkjent av advokatforeningen og sakkyndige. Ved hovedforhandling og bevisoptak, dekkes også utgifter til vitner.

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare dersom utgiftene på forhånd er godkjent av Frende.

Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.

Tilkjente saksomkostninger går til fradrag i erstatningen. Likevel erstattes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Inngås det forlik som innebærer at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjenning fra Frende dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten godkjenning fra Frende, går tilkjente saksomkostninger i dommen til fratrukk i erstatningen.

13.3 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

1. Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.
2. Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling samværsrett, farskap, arv, omstøtelse, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
3. Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.
4. Tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandlinger dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
5. Straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt.
6. Tvist om erstatning etter Skadeserstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5 b (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).
7. Tvist som gjelder forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når klageadgang er fullt utnyttet. Utgifter pådratt før søksmål ble reist, dekkes ikke.
8. Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
9. Utgifter pådratt før tvist er oppstått, og utgifter dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden.

13.4 FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100.000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpsdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.

Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen.

Frendes ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av Frende på forhånd.

Egenandel er kr 4.000 med tillegg av 20 % av det overskytende beløp. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

13.5 ERSTATNINGSOPPGJØR

Vil sikrede kreve å få dekket utgifter til juridisk bistand under rettshjelpforsikringen, skal kravet meldes til Frende uten ugrunnet opphold, og senest ett år etter at advokat er engasjert. Kravet skal meldes skriftlig.

Meldefristen ved tvist som gjelder offentlige forvaltningsvedtak, regnes fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet. Ved tvister som alene hører inn under en særdomstol, regnes meldefristen fra det tidspunkt hvor saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted er egnet for oppdraget. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Frende kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp, og bærer selv omkostninger som ikke anses rimelige og nødvendige.

Vilkår for Motorvognforsikring

Før saksanlegg dekker forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner. Etter saksanlegg dekkes utgifter som etter rettens skjønn var nødvendige for å få saken betryggende utført, jf. Tvistelovens § 20-5.

Frende kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.

Sikrede skal informere Frende om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør har Frende den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, kan Frende kreve dokumentert at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Frende kan kreve at sikrede forelegger spørsmål om salær til egen advokat for retten i henhold til Tvistelovens § 3-8. Salær avregnes maksimalt 2 ganger i året overfor advokaten.

VIKTIGE BETINGELSER (SOM GJELDER FOR ALLE DEKNINGER)

14. FORUTSETNINGER, BRUKSBEGRENSNINGER OG SIKKERHETSFORSKRIFTER

Erstatning etter motorvognforsikringen er betinget av at Frende har fått oppgitt riktige opplysninger om den risiko som er forsikret, at bruksbegrensninger ikke er overtrådt og at sikkerhetsforskriftene er overholdt.

14.1 BONUS

Forsikringen er tegnet på grunnlag av bonus oppgitt av forsikringstaker. Frende har rett til å kontrollere bonus med avgivende selskap. Dersom bonus i avgivende selskap, er lavere enn oppgitt ved tegning, har Frende rett til å

nedsette bonus med virkning fra tegningstidspunktet. Dette gjelder også for bonusendring i avgivende selskap etter at forsikring ble tegnet i Frende.

14.2 RIKTIGE RISIKOOPPLYSNINGER

I forsikringsbeviset for den enkelte motorvogn m.v. fremgår det hvilke opplysninger Frende har lagt til grunn for vår risikovurdering og prisberegning. Det er derfor svært viktig at du sjekker at opplysningene vi har lagt til grunn stemmer. Dersom opplysningene ikke er riktige, må du snarest ta kontakt med oss slik at vi kan korrigere forsikringen. Det samme gjelder om det skjer endringer som gjør at opplysningene ikke lenger stemmer.

Dersom opplysningene vi har lagt til grunn for vår prisberegning ikke er riktig, vil Frenedes ansvar ved en skade reduseres forholdsmessig. Erstatningen vil i slike tilfeller bli redusert til det som svarer til forholdet mellom den prisen som er betalt og den prisen som skulle vært betalt. Gjelder det opplysninger av vesentlig betydning for vår risikovurdering eller opplysningssvikten av andre grunner er grov, kan erstatningen falle helt bort, og forsikringen sies opp, jf. FAL §§ 4-2 og 4-3.

14.3 REGRESS

Når Frende utbetaler erstatning under motorvognens ansvarsforsikring og forutsetningene for premieberegningen ikke er overholdt, får Frende tilsvarende forholdsmessig regressrett mot forsikringstakeren.

Dersom Frende helt eller delvis har utbetalt erstatning for skade som Frende etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstaker/sikrede å betale tilbake beløpet til Frende. Det samme gjelder erstatning som Frende på feilaktig grunnlag har utbetalt til forsikringstaker/sikrede.

14.4 BRUKSBEGRENSNINGER

14.4.1 HASTIGHETSLØP, FARTSPRØVER M.V.

Forsikringen omfatter ikke skade når motorvognen brukes til:

- Hastighetsløp, trening til hastighetsløp, eller kjøring på avsperrt område (bane eller landevei) med mindre kjøringen er ledd i obligatorisk opplæring til førerkort eller glattkjøringstrening arrangert i Norge av KNA, NAF, MA eller autorisert trafikkskole.

Vilkår for Motorvognforsikring

- Russebil.
- Drosjekjøring, budbil eller andre transportoppdrag i næring.
- Terrengkjøring. Gjelder ikke traktor, ATV eller snøscooter.

14.4.2 BERUSELSE

Frende dekker ikke skade som sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen har voldt mens han eller hun kjørte motorvognen under selvforskyldt påvirkning av alkohol eller annet berusende/bedøvende middel, jf. Vegtrafikkloven § 22,1. ledd og FAL §§ 4-9 og 13-9. Det samme gjelder for forsikringstilfelle som er voldt av en annen mens denne kjørte motorvognen i slik tilstand dersom sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen, medvirket til at motorvognen ble brukt selv om han eller hun visste eller måtte forstå at føreren var påvirket.

14.5 SIKKERHETSFORSKRIFTER

Det er viktig at du gjør det du kan for å unngå skade. Nedenfor finner du sikkerhetsforskrifter som beskriver hva du skal gjøre for å unngå skade. Brudd på disse sikkerhetsforskriftene kan føre til at retten til erstatning faller bort eller blir redusert, jf. FAL § 4-8.

For motorvognforsikringen gjelder følgende sikkerhetsforskrifter:

14.5.1 SIKRING MOT TING- OG PERSONSKADE

1. Fører av motorvognen skal ha gyldig førerkort. Lovlig øvelseskjøring dekkes.
2. Fører og passasjer skal bruke sikkerhetsbelte og annen påbudt sikring i henhold til gjeldende bestemmelser i lov/forskrift.
3. Under øvelseskjøring skal elev og ledsager oppfylle bestemmelsene i vegtrafikkloven § 26, og den sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen skal påse at bestemmelsene oppfylles.
4. Motorvognen skal være utrustet og vedlikeholdt i samsvar med kravene i Samferdselsdepartementets forskrift om bruk av kjøretøy av 25. januar 1990 nr.92, og leverandørens anbefalinger.
5. Motorvognens væskekjølesystem skal være påfylt frosthindrende middel tilpasset de klimatiske forhold.
6. Motorvogn eller tilhenger skal ikke belastes utover det som er angitt i vognkortet.
7. All last som transporteres i eller på motorvogn eller tilhenger skal sikres slik at lasten ikke skades, faller av eller volder skade under kjøring.
8. Ved kjøring på islagt vann, skal fører av motorvognen forvise seg om at dette kan skje uten fare for at isen svikter.
9. Snø skal fjernes fra tak, takrenner, vegger, verandaer og terrasser før snømengden skaper risiko for skade.
10. Forskrifter/instruksjoner om bruk og vedlikehold (service) gitt av produsent og/eller leverandør skal overholdes. Forsikringstaker må kunne dokumentere vedlikeholdet. Motoreffekten (hk) må ikke endres.
11. Det skal foretas årlige fuktkontroller av campingvogn og bobil. Fuktkontrollene må være utført og godkjent av autorisert caravanforhandler. Ved eventuelle anmerkninger eller påvist fukt, må nødvendige tiltak gjennomføres for å hindre ytterligere fukt- og råteskader.

14.5.2 SIKRING MOT TYVERI M.V.

1. Dersom motorvognen har todelt vognkort skal vognkortets del 2, eierdokumentet, oppbevares adskilt fra motorvognen.
2. Motorvognen skal låses og vinduer lukkes når det ikke er personer inne i den. Dører, vinduer og andre åpninger på campingvogn med fortelt eller tilbygg skal være lukket og låst når det ikke er personer i den. Nøkkelen skal holdes adskilt fra motorvognen og utilgjengelig for uvedkommende.
3. Verdigenstander skal aldri etterlates i motorvognen. Med verdigenstander menes: smykker, ringer, ur, perler og edelstener, alle typer elektroniske apparater med tilbehør, musikkinstrumenter og pelsverk. I campingvogn/bobil skal smykker, ringer, ur, perler og edelstener aldri etterlates.
4. Dersom motorvognen forlates skal annet personlig løsøre oppbevares i låst bagasjerom, takboks og lignende. (Gjelder ikke for campingvogn/bobil).
5. Bagasjeboks, takboks og sykkel/skistativ og lignende skal alltid være fastmontert og låst når de brukes til oppbevaring.
6. Dekk og felger skal oppbevares i avlåst bod, rom eller bygning, som kun sikrede har tilgang til. Alternativt skal dekk og felger være låst/boltet fast til vegg, eller være oppbevart i avlåst rom eller bygning på dekkhotell.
7. Fastmontert utstyr skal være montert slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller nøkkel.
8. Når campingvognen forlates skal den være låst til bil eller annet fast forankringspunkt, eller låst med hjullås eller låsanordning som hindrer at campingvognen kan festes til et tilhengerfeste.

Vilkår for Motorvognforsikring

9. Sikkerhetsutstyr som kjøredresser, hjelmer, MC-hansker og MC-støvler skal være nedlåst i fastlåste/-boltede vesker/rom eller fastlåst til motorvognen. Nøkkel skal oppbevares adskilt fra motorvognen.

15. GROV UAKTSOMHET

Har sikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet, kan Frende ansvar settes ned eller falle bort, jf. Forsikringsavtaleloven §§ 4-9 og 13-9.

16. IDENTIFIKASJON (jf. FAL § 4-11)

Frende foretar identifikasjon etter reglene i Forsikringsavtaleloven § 4-11. Identifikasjon betyr at handlinger eller unnlaterer fra person som med sikredes samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden, får samme virkning for sikredes rettigheter etter forsikringen som om handlingene eller unnlatsene var foretatt av sikrede selv.

Dersom motorvognforsikringen er tegnet av en bedrift, betinger Frende seg rett til å foreta identifikasjon dersom forsikringstilfellet skyldes handlinger eller unnlaterer fra:

- Sikredes øverste ledelse.
- Ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid.
- Person i overordnet stilling som har ansvar for produksjon, vedlikehold, drift, HMS eller økonomi.
- Formann, bas eller andre som skal påse at arbeid utføres i samsvar med sikkerhetsforskriftene.
- Andre som med sikredes eller forsikringstakers samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden.
- Enhver som er fører av motorvognen på skadetidspunktet.

17. FRIST FOR Å MELDE KRAV

Ved alle skader må du kontakte Frende så snart som mulig, og senest innen ett år etter at du fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet, jf. FAL §§ 8-5 og 18-5. Dersom krav ikke er meldt innen fristen, bortfaller kravet.